

Leiðarin á V & B:

Gav sjálvur siglingarloyvið

- Vit droymdu ekki um, at teir fóru at finna uppá at fara heim við Nólsoyar Páll, segði Per Rasmussen á Söfartsstyrelsen á rættarfundinum týsdagin

RANDI JACOBSEN

Vanliga vil dómurin í Føroya Rætti hava eina viku, áðrenn hann fellir dóm í sakarmáli. Men málið, har fyrrverandi leiðari á Vaktar- & Bjargingartænastuni og skiparin á Nólsoyar Páll eru ákærdir fyrri brot á lógina um trygd umborð á skipum, er so drúgt, at dómurin Jens Schultz Hansen vil hava tveir vikur at skriva dóm.

Dómurin fellur tí ikki fyrr enn týsdagin 30. september.

Rættarfundurin týsdagin var eisini drúgvur, tí serliga verjarnir hjá teimum báðum ákærdum brúktu nógva tíð at royna at sannføra dómáran um, at menninir eru ósekir í ákærunum.

Ákærunnar byggja á, at Nólsoyar Páll varð førður heim til Føroya, áðrenn krøvini, sum Söfartsstyrelsen setti fyrri at skipið kundi loysa, vórðu uppfyllt. Skipið hevði so nógv álvarslið brek, at Söfartsstyrelsen vildi ikki geva undantaksloyvi at lata skipið fara til Føroya at verða umvælt. Men uttan at boða frá, fór Nólsoyar Páll til Føroya, og tað vil ákæruvaldið nú hava táverandi leiðaran á V & B og skiparan á Nólsoyar Páll at hefta fyrri.

Sum nevnt í blaðnum í gjár varð Jóan Karl Høgnesen, fyrrverandi leiðari á Vaktar- & Bjargingartænastuni, fyrst avhoyrdur.

Kendi krøvini

Hann visti væl um krøvini, sum Söfartsstyrelsen setti, og hann søkti eisini tveir ferðir um undantaksloyvi, so Nólsoyar Páll kundi fara til Føroya. Svárið var nei báðum ferðum.

Og so tók Jóan Karl Høgnesen sjálvur og skrivaði út siglingarloyvið, sum hann sendi skiparanum, og skipið legði frá landi.

Jóan Karl Høgnesen greiddi frá, at tá Söfartsstyrelsen segði nei til at geva undantaksloyvi, hevði hann sett seg í samband við landsstýrismannin, sum var á veg av landinum. Síðan hevði hann tósáð við Tommy Petersen, fulltrúa í landsstýrinum, sum tó ikki var inni í málinum, og so hevði Jóan Karl Høgnesen skrivað siglingarloyvi. Hann hevði ikki stundir at biða, segði hann.

Tá Nólsoyar Páll var á veg heim, kom eldur eina náttina í maskinrúminum. Men tað var so lítil brandur, sum var sløktur beinanvegin, segði Jóan Karl.

Sewinnapartin varð Kári Horn, skipari, avhoyrdur. Hann hevur verið stýrimaður og skipari hjá V & B síðan 1982.

Ikki sæð pappírini

Hann hevði einki havt við Nólsoyar Páll at gjørt, fyrr enn hann eftir ólavseku í fjór varð biðin um at fara avstað 2. august.

4. august komu hann og aðrir av manningini til Marseilles, har skipið lá.

Pappírini hevði hann ikki sæð, áðrenn hann fór heim-annifrá og hevði bara fingið at vita, at skipið var so at siga siglingarklart.

Í Marseilles gjordust Kári Horn kunnugur við tey 12 krøvini, sum Söfartsstyrelsen setti sum treyt fyrri, at skipið kundi fara frá landi.

Gjordi ymist

Ymist av hesum varð gjørt við skipið, eftir at Kári var

kominn, eitt nú varð nýggi brandpumpa keypt, og hana royndu teir, áðrenn teir fóru úr Fraklandi.

Helt loyvið koma

frá Söfartsstyrelsen

Kári Horn visti, at leiðarin á Vaktar- og Bjargingartænastuni arbeiddi fyrri at fáa undantaksloyvi at fara skipið til Føroya, og tá hann so sum telefax fekk siglingarloyvið frá Jóan Karl Høgnesen, helt hann, at tað mundi vera frá Söfartsstyrelsen.

Sjálvur setti hann skipið sum siglingarført.

Tey vóru 11 við skipinum heim, teirra millum tveir franskmenn, ein skipari og ein maskinmeistari.

Eingin av manningin hevði sagt nakað við Kára Horn um at kenna seg ótryggan við at fara við Nólsoyar Páll til Føroya.

Fýra tímar eftir, at Nólsoyar Páll hevði lagt frá landi, noyddist hann at venda aftur vegna maskinbrek. Men brekið fekkst ikki rettað beinanvegin í Fraklandi, og tað gjørdi, at teir noyddust at stýra allan vegin heim við hond.

Kári Horn gjørdi lítið burtur úr eldibrandinum, sum var umborð náttina 23. august. Teir vóru tá staddir sunnan fyrri Íslandi, og tað var av ringasta veðri. Kári helt ikki, at vandi hevði verið á ferð, um so eldurin ikki varð uppdaagaður so skjótt, og teir høvdu klárað seg við tí bjarginarútgærd, sum var umborð, helt hann.

Jógvan Hammer var við sum 1. meistari.

Kendi seg ótryggan

Honum hevði dámt lítið, tá hann sá tað gamla og ótætta maskinrúmið. Hann var ikki fegin um at skula við skipinum, og hann nevndi m.a. 25 ára gamla CO2 anlegg.

Teir gingu vakt á túrinum heim, og Jógvan Hammer hevði vaktina, tá eldur kom í maskinrúmið náttina 23. august. Tá royk- og eld-

Kári Horn, sum førði Nólsoyar Páll heim úr Fraklandi, saman við sakførara sínum Magnusi Petersen

ávaringin boðaði frá, var hann í messum og fekk sær kaffi. Hann sprakk niður í maskinuna, og tað tók honum bara fá sekund.

Hol var komið á eitt oljurør til høvudmotorin, og oljan strálaði frá beint á eitt glóðheitt turborør. Eldlogin stóð ein til hálvan annan metur upp.

Jógvan Hammer langaði hurðina aftur og fór frá hurð til hurð og vakti fólk. Eingin alarmløkka var á gongini. Teir fóru so í maskinrúmið, settu eina plátu fyrri stráluna fyrri ikki at slökkja høvudmotorin, fyrr enn ljósmotorurin varð settur til, tí annars hevði skipið ligið myrkt.

Avloðað útgerð

Roykkkavaraútgærd var umborð, men hon av slíkum gomlum slag, var vrakað, og hana hevði Jógvan Hammer ikki dugað at brúkt.

Söfartsstyrelsen vísir á, at einki var umborð av eyka-lutum. Hesum vísitu bæði skiparin og 1. meistari aftur.

- Eg segði, at eg var betongklugur við at fara við skipinum, men fór kortini, segði Jógvan Hammer.

Høvudsvitni hjá ákæruvaldinum var Per Rasmussen, skipsinspektørur í Söfartsstyrelsen.

Hann var saman við trim-um øðrum í Marseilles og sýndi Nólsoyar Páll, sum maskinkønur og kønur í brandtrygd.

Hann segði, at manningin visti teimum á ymist, sum teir ikki hildu vera í lagi, tí menninir kendu seg ótryggar.

Fleiri álvarslið brek

Tað var ein long brek av brekum, sum hvørt var so álvarslikt, at tað var nóg mikið til at halda skipinum aftur. Hann nevndi m.a. tað

25 ára gamla CO2-anlegg. Teir sóu ikki, hvørjum rørin vóru av, har vóru fleiri ventilari, og teir tordu ikki so mikið sum at nertra við tað.

Teir fýra menninir á Söfartsstyrelsen sýndu skipið frá 7. til 9. august í fjør og gjørdi so yvirlitið yvir, hvørjar ábøtur skuldu gerast, áðrenn skipið kundi fáa loyvi at fara til Føroya.

Tá vit fóru heim aftur, visti eg, at vit høvdu bundið skipið í fimm vikur, sum tað fór at taka at rætta brekini, og eg droymdi ikki um, at teir kundu finna uppá at fara avstað við skipinum, segði Per Rasmussen.

Óvanligt bræv

Í brævi til Vaktar- & Bjargingartænastuni 13. august gjørdi Söfartsstyrelsen vart við, at galdandi klassapappír skuldu vera umborð, og hesum skuldi Söfartsstyrelsen hava avrit av. Haraftrat varð endurtikið, at skipið slapp ikki heim, fyrr enn 12 krøv vórðu lúkað.

- Eg hevði væntað, at tá teir fingi brævið, fóru telefonirnar hjá okkum at koma, men vit høvdu einki, segði Per Rasmussen, sum eisini segði tað vera óvanligt at senda eitt slíkt bræv.

Til eldibrandin umborð hevði hann hesa viðmerking.

- Tað var gott, at maskinmeistarinn var so dugnaligur, at hann dugdi at slökkja eldin.

Eindømi

Per Rasmussen segði, at hann áður hevur verið við til at hildið skipum aftur, men tað hevur ikki verið neyðugt at fara í rættin.

Hann varð spurður, hví teir ikki beinleiðis høvdu forðað teimum í at farið avstað við skipinum. Tað

høvdu teir ikki heimild til, segði hann, og haraftrat høvdu teir álit á fólk.

Í prosedurini harmaðist Finn Ougaard, varafúti, at tað skuldi vera neyðugt at fara í rættinum við einum máli sum hesum, og hann rósti donsku myndugleikunum fyrri gott arbeiði.

Var reiðari

Finn Ougaard helt tað vera ov galið, at verjarnir settu spurnartekin við, um Jóan Karl Høgnesen var reiðari.

- Hvør skuldi annars verið tað? Sum stovnsleiðari kann hann ikki siga seg undan at vera reiðari. Tað er at renna undan ábyrgd, helt Finn Ougaard.

Hann helt tað eisini vera ov bilit av fyrrverandi leiðaranum, sum átti at vita, at bara Söfartsstyrelsen kundi geva siglingarloyvi, men at hann so skrivaði tað sjálvur og samstundis skyldaði uppá at hava tósáð við onkran í landstýrinum.

Skiparin var amboð

- Kára Horn var meira reiðskapur hjá Jóan Karl Høgnesen, sum sá tað sum sína prestigu at fáa skipið heim, segði Finn Ougaard, sum ikki góðtók frágæiðingina hjá Kára Horn um, at hann helt siglingarloyvið frá leiðaranum á V & B verða skrivað í samráð við Söfartsstyrelsen. Tað heldur ikki, tí skiparin visti, at alt tað neyðuga ikki varð gjørt við skipið, segði Finn Ougaard.

Hann kallaði tað grovt brot á trygdarreglurnar, sum Jóan Karl Høgnesen átti at dømast hart fyrri, harðari enn skiparin Kári Horn.

Seks mánað hefti er harðasta revsing í máli sum hesum.

Jóan Karl Høgnesen hevði ikki stundir at biða eftir siglingarloyvinum til Nólsoyar Páll og skrivað tað so sjálvur í samráð við landsstýrið